

Imog persberichten

september-oktober 2022

Gigantisch hoge prijs voor afvalophaling op komst, burgemeesters in paniek: "Dit kunnen wij niet betalen"

HARELBEKE/WAREGEM/DEERLIJK/ZWEVEGEM/ SPIERE-HELDIJN/AVELGEM/ ANZEGEM/WIELSBEKE/ KORTRIJK/ KUURNE/ ZWEVEGEM/KRUISSEM
KAREN VERHULST, KRIS VANHEE EN PETER MALAISE

De burgemeesters en schepenen uit de regio krijgen deze week zwaar nieuws te horen. Door de energiecrisis dreigen ze honderdduizenden euro's meer te moeten betalen voor de ophaling van afval.

Afvalintercommunale IMOG trekt deze maand naar de verschillende schepencolleges in de regio om hen te informeren over de toekomst. En die ziet er niet rooskleurig uit. "De vuilophaler stopt er mee, zijn vrachtwagens zijn verkocht. De nieuwe vraagt veel meer voor hetzelfde werk", zegt Anzegems burgemeester Gino Devogelaere (Samenéén) uit. Er is nog ruimte voor onderhandeling, want er is nog niets getekend, maar er ligt een voorstel op tafel waarbij de gemeenten van IMOG samen 4 miljoen extra zouden moeten ophoesten.

Informatoronde

"We zijn nog bezig met de informatoronde", zegt IMOG-woordvoerder Koen Delie. "We moeten tegen eind dit jaar een nieuwe begroting hebben. Momenteel is er een prematuur ontwerp."

Dat er in daarin sprake is van een prijsstijging, ontkent Delie niet. "De brandstofprijzen worden er niet goedkoper op. Bovendien wer-

Afvalophaling wordt mogelijk een pak duurder in de gemeenten die aangesloten zijn bij afvalintercommunale IMOG. © KVO

ken we voor de huis-aan-huisophaling met bedrijven in onderaanneming, en die voelen ook die prijsstijgingen."

De cijfers

Voor de concrete cijfers moeten we een beroep doen op de burgemeesters en interne bronnen. "De gemiddelde kosten per inwoner stijgen van 48 naar 64 euro", zegt een bestuurder. Dat komt neef op een stijging van bijna 4 miljoen, van 11,5 naar 15,4 miljoen euro."

"Zo zou Anzegem 800.000 euro per jaar moeten betalen, dubbel zo-

veel als nu het geval is", zegt Devogelaere. Voor Avelgem gaat het om een stijging van 562.000 naar 788.000 euro. "Wij kunnen dat niet ophoesten", zegt burgemeester Lut Deseyn (ghA-Gemeentebelangen).

De burgemeesters lijken niet van plan zich zomaar bij het voorstel neer te leggen. "Wij gaan onze mensen niet meer doen betalen." Devogelaere en Deseyn willen de krachten bundelen. "We gaan binnenkort met alle burgemeesters van het IMOG gebied overleggen want dit kan niet. Ik kan begrijpen dat er iets bijkomt door de crisis

maar verdubbelen, dat nemen we niet", aldus Devogelaere.

Overleg afwachten

Harelbeeks burgemeester Alain Top (Vooruit/Groen) deelt die mening. "We moeten kijken hoe we dat bedrag naar beneden kunnen krijgen want anders is dit niet betaalbaar."

Waregems burgemeester Kurt Vanryckeghem (CD&V) wil het overleg afwachten. "Afval wordt een zeer duur verhaal, maar daar is IMOG niet de schuldige van. We moeten kijken hoe we die prijs zo

laag mogelijk kunnen houden, zeker als het op de burger neerkomt."

Ook Kortrijk voelt de bui hangen want het is de grootste IMOG-gemeente. Volgens burgemeester Ruth Vandenberghe (Team Burgemeester) zijn de gesprekken tussen de gemeenten en IMOG nog aan de gang. "Ik kan dus nog niet veel over kwijt over de kosten die op ons afkomen", zo blijft ze voorzichtig.

Niet doorrekenen aan burger

In Spiere-Heldikijn kunnen ze gewoon nog geen standpunt innemen. Daar kregen ze pas dinsdagmiddag de uitleg. "Het is echt nog te heet van de naald om al te reageren", luidt het.

Volgens Devogelaere is die mogelijkheid tot spelletjes er ook. "We hebben zelf prijs gevraagd bij een privébedrijf en dat kan hetzelfde werk doen voor veel minder geld. Maar we zitten met handen en voeten gebonden aan IMOG."

Als er aan de portemonnee van de gemeentebesturen geraakt moet worden, voelt de inwoner dat uiteraard op lange termijn. "Deze prijsstijging doorrekenen aan de burger is echt de allerlaatste optie", zegt Top. Er ligt namelijk nog een ander dossier op tafel wat eveneens tot prijsstijgingen zou kunnen leiden: het nieuwe afvalstoffenplan. Dat Vlaams plan zegt dat het restafvalcijfer naar beneden moet. IMOG moet volgend jaar beslissen hoe dat zal gebeuren. Een stijging van de prijs van de afvalzak en zelfs een afvalbelasting liggen op tafel. Ook dat wordt vervolgd, in 2023. Wat de afvalophaling betreft moeten de burgemeesters én IMOG tegen eind dit jaar knopen doorhakken.

HARELBEKE

Steden en gemeenten mogen hogere factuur verwachten van Imog

Intercommunale Imog, die instaat voor de ophaling en verwerking van het afval van zo'n 240.000 mensen uit 11 gemeenten, zal naar alle waarschijnlijkheid de prijzen die het daarvoor aanrekent, moeten optrekken.

Imog maakte het budget op voor volgend jaar, en communiceerde

recent het bedrag dat steden en gemeenten verwacht worden bij te dragen. Dat bleek echter pakken meer te zijn dan de voorbije jaren. «Voor onze gemeente komt dat op een stijging van 35%», zegt een burgemeester. «In deze moeilijke tijden kunnen we dat niet zomaar doorrekenen aan onze burger. Er wordt nog onderhandeld, en we hopen

dat we dat bedrag nog naar beneden kunnen halen. Maar ik vrees eigenlijk dat er niet veel meer aan te doen is.»

Onderhandelingen

Communicatieverantwoordelijke bij Imog Koen Delie bevestigt dat er op dit moment nog onderhandeld wordt met alle steden en gemeen-

ten over de bijdrage die van hen verwacht wordt, en dat nog niets definitief vastligt. «Het klopt dat alles voor Imog ook duurder wordt met de stijgende energieprijzen, maar we zullen samen met onze partnersteden en -gemeenten kijken hoe we kunnen zorgen dat het financiële plaatje klopt.»

(JME)

KW ACTUEEL

VRIDAG 30 SEPTEMBER 2022

STERKE PRIJSSTIJGING OP KOMST VAN AFVALINTERCOMMUNALE IMOG

“Overleg is nog volop bezig”

REGIO Uit het eerste begrotingsontwerp van afvalintercommunale Imog voor Zuid-West-Vlaanderen blijkt dat de huisvuilophaling en -verwerking ongeveer 4 miljoen euro extra zou kosten. De betrokken gemeenten reageren onthutst. Imog zal met hen in verder gesprek gaan om tot een overeenkomst te komen.

DOOR CAMILLE JONCKHEERE

De afgelopen weken zat afvalintercommunale Imog samen met de elf betrokken gemeenten in Zuid-West-Vlaanderen over de nieuwe begroting. In het eerste ontwerp is er sprake van een prijsstijging van vier miljoen euro. “Dat Imog zich moet aanpassen aan de hogere energieprijzen en verloning kunnen we begrijpen. Dat moeten wij nu ook doen. Maar dat de rekening verdrievoudigt? Dat valt niet te begrijpen”, vertelt Alain Top, burgemeester van Harelbeke (Vooruit). “Wij hebben onmiddellijk gevraagd aan Imog om dit voorstel te herbejken, want dit ontwerp is voor ons onhaalbaar en onbetaalbaar”, vult Francis Benoit, burgemeester van Kuurne (CD&V) aan. Volgens Imog zal dit eerste begrotingsontwerp nog aangepast worden, maar klopt het inderdaad dat de prijzen sowieso wat zullen stijgen. “De eerste informatieronde is gebeurd en daarmee gaan we nu verder aan de slag. Hoe dan ook worden wij net als andere sectoren geconfron-

Vlaams minister Zuhair Demir (N-VA) helpt mee tijdens een afvalophaling. De huisvuilophaling en -verwerking zou in de provincie ongeveer vier miljoen euro extra kosten, zo blijkt uit een eerste begrotingsontwerp van Imog. (foto Belga)

teerd met stijgende prijzen van energie, gas, brandstof en loonkosten. En ook de kosten van de ophaling van het afval verandert”, vertelt Koen Delie van Imog.

KORTRIJK HAALT ZELF OP

Een van de onderaannemers voor de huisvuilophaling, die wegvalt en vervangen wordt, zou de grootste reden van de prijsstijging zijn. “De offerte van de nieuwe onderaannemer is veel te hoog en dat maakt de optelsom net zo zwaar. Op langere termijn moeten we bekijken of we de huisvuilophaling niet zelf kunnen regelen samen met de gemeenten binnen de zone van Imog zonder onderaannemers”, gaat Benoit verder.

Voor stad Kortrijk zou die prijs-

“Dit voorstel is voor ons onhaalbaar en onbetaalbaar”

FRANCIS BENOIT
BURGEMEESTER KUURNE
(CD&V)

stijging in het nieuwe voorstel van Imog minder fel zijn dan bij de andere gemeenten en steden van Zuid-West-Vlaanderen. “Wij regelen zelf de ophaling van het afval op ons grondgebied”, zegt schepen van Financiën, Kelly Detaver-

nier (N-VA).

Imog zal met de gemeentebesturen in verder overleg gaan. “We merken dat de burgemeesters bezorgd zijn en we begrijpen dat. Maar het debat loopt nog, er is nog niets afgeklopt”, besluit Delie.

“Samen met Imog en de andere gemeenten willen we samenzitten om te kijken waar er in de begroting nog bespaard kan worden”, besluit Top. Volgens Benoit zijn er zeker nog mogelijkheden om de kosten te drukken. “Binnen een begroting kan je altijd budgetten verschuiven, bepaalde zaken en investeringen uitstellen of misschien zelfs reserves aanwenden. Hopelijk komt er binnenkort een beter voorstel uit de bus”, besluit Benoit.

ONRUST DOOR MOGELIJKE PRIJSSTIJGING VOOR HUISVUILOPHALING

NIEUWS | 28/09/2022

Er is onrust bij steden en gemeenten in Zuid-West-Vlaanderen nu intercommunale Imog de prijs voor de huisvuilophaling stevig wil optrekken. Misschien wel met 40 procent.

Dat zou de steden en gemeenten honderdduizenden euro's per jaar extra kosten. Maar ze maken al extra geld vrij voor energiekosten en hogere lonen. Hun inwoners willen ze niet nog extra belasten; ze vragen Imog om andere oplossingen.

Een kleine gemeente als Kuurne bijvoorbeeld betaalt elk jaar 1,3 miljoen euro. Met de prijsstijging zou daar tot 2024 nog eens 700.000 euro bijkomen. 'Wij kunnen dat niet betalen', zegt de burgemeester van Kuurne, Francis Benoit. 'Er moeten alternatieven gezocht worden.' Volgens burgemeester Marc Doutreluingne van Zwevegem heeft Imog nog marge. 'Zij hebben reserves, die zijn normaal niet bestemd om zo iets op te vangen. Maar in uitzonderlijke tijden moet men zoeken naar uitzonderlijke oplossingen.'

Een andere oplossing om te besparen is om de ophaalronde maar om de twee weken te organiseren. Of om de ophaling misschien zelf te organiseren. 'Als we het zelf opnieuw doen, misschien wordt het dan wel goedkoper', zegt Tijs Naert, schepen van duurzaamheid in Harelbeke. 'Want de samenleving wordt onbetaalbaar en dan moeten we creatief zijn om te kijken wat we kunnen doen. En die oefening wordt nu gevraagd.'

Bij Imog wil niemand voor de camera reageren. In een korte SMS klinkt het zo: 'De bezorgdheid van de burgemeesters is ook onze bekommernis. Samen zullen we naar oplossingen zoeken, zoals altijd.'

Afvalophaling dreigt flink duurder te worden in regio Kortrijk

De afvalintercommunale IMOG heeft zijn begroting klaar voor 2023, maar die valt bij veel gemeentebesturen in Zuid-West-Vlaanderen in het verkeerde keelgat. De prijs voor de afvalophaling zou flink stijgen. In Anzegem gaat het om een verdubbeling en ook in Avelgem is het stadsbestuur erg geschrokken.

De afvalintercommunale IMOG zorgt voor de afvalverwerking in elf gemeenten in Zuid-West-Vlaanderen. Het gaat om Anzegem, Avelgem, Deerlijk, Harelbeke, Kortrijk, Kuurne, Spiere-Helkijn, Waregem, Wielsbeke, Zwevegem en het Oost-Vlaamse Kruisem. IMOG haalt het afval op bij ruim 235.000 inwoners. Uit de nieuwe begroting van IMOG blijkt nu dat die een pak meer zullen moeten betalen voor de afvalophaling. De burgemeesters van Anzegem en Avelgem vielen bijna van hun stoel toen ze de prijs zagen.

Ook in de andere gemeenten is er onvrede. Samen moeten ze vanaf 2023 bijna vier miljoen euro extra betalen. Voor de inwoners zou de gemiddelde kost van 48 naar 64 euro stijgen. In Anzegem gaat het om een verdubbeling: "Wij moeten in plaats van 400.000 euro per jaar 800.000 euro betalen", zeg burgemeester Gino Devogelaere (Samen Eén). "Dat gaan we niet doen", zegt hij. "We hebben iemand van de directie van IMOG gevraagd om uitleg te komen geven op het schepencollege, en volgende week zitten we samen met alle burgemeesters."

Devogelaere zegt dat hij de prijsstijging niet kan verantwoorden bij de bevolking, in Avelgem is het gewoonweg onbetaalbaar. In Avelgem komt het neer op een stijging van 40 procent. Inwoners betalen nu 55 euro per jaar, en dat zou 70 worden. "Dat geld is er niet", zegt burgemeester Lut Deseyn (gbA-Gemeentebelangen), "We zitten al met stijgende energiekosten, personeelskosten, ... dat kunnen we gewoonweg niet betalen. Het is crisis voor iedereen."

De begroting van IMOG moet nog goedgekeurd worden door de Raad van Bestuur in oktober. Bij IMOG wou voorlopig niemand reageren.

BURGEMEESTERS WILLEN DAT IMOG ZÉLF STUK BIJDRAAGT AAN MEERKOST AFVALRONDE

NIEUWS | 17/10/2022

[Anzegem](#) [Avelgem](#) [Deerlijk](#) [Harelbeke](#) [Kortrijk](#) [Lendelede](#) [Spiere-Helkijn](#)
[Waregem](#) [Zwevegem](#)

De burgemeesters van de steden en gemeenten aangesloten bij IMOG vragen dat de intercommunale zélf de helft betaalt van de duurder geworden afvalophaling.

IMOG stuurde onlangs aan op een meerkost van 40 procent om het afval aan huis op te halen binnen de zone. Het keek daarvoor naar de burgemeesters en hun bestuur, maar ook in een reportage op WTV bleek al dat die de meerkost er niet nog een keer zomaar kunnen bijnemen.

RESERVES AANSPREKEN

Marc Doutreluingne, burgemeester van Zwevegem, opperde in ons nieuws al het voorstel dat IMOG ook haar eigen reserves zou aanspreken: "Bij winst houdt IMOG dat bedrag aan de kant als reserves voor uitzonderlijke omstandigheden. Welnu, dit zijn uitzonderlijke omstandigheden," klonk het toen.

Ondertussen delen ook andere burgemeesters binnen de IMOG-zone die visie. Ze vragen dat IMOG de helft zélf betaalt uit die reserves. Ook het plan om afval slechts om de twee weken op te halen en zo dus te besparen ligt op tafel.

Imog sensibiliseert met dodehoektournee

**HARELBEKE/
ZWEVEGEM**

Afvalintercommunale Imog trok afgelopen week met haar vrachtwagens naar 36 lagere scholen in de regio, ook naar de Mariaschool in Harelbeke. "We laten de leerlingen ontdekken waar de gevarenzones rond een vrachtwagen zich bevinden", zegt Imog-woordvoerder Koen Delie. "We organiseerden in het verleden ook al zo'n dodehoektournees." (KVO/IF)

Vlaanderen onderzoekt alternatief voor N8 tussen Avelgem en Zwevegem

Vanaf De Klijte (vooraan) gaat de nieuwe weg door de velden naar de Keiberg — © pma

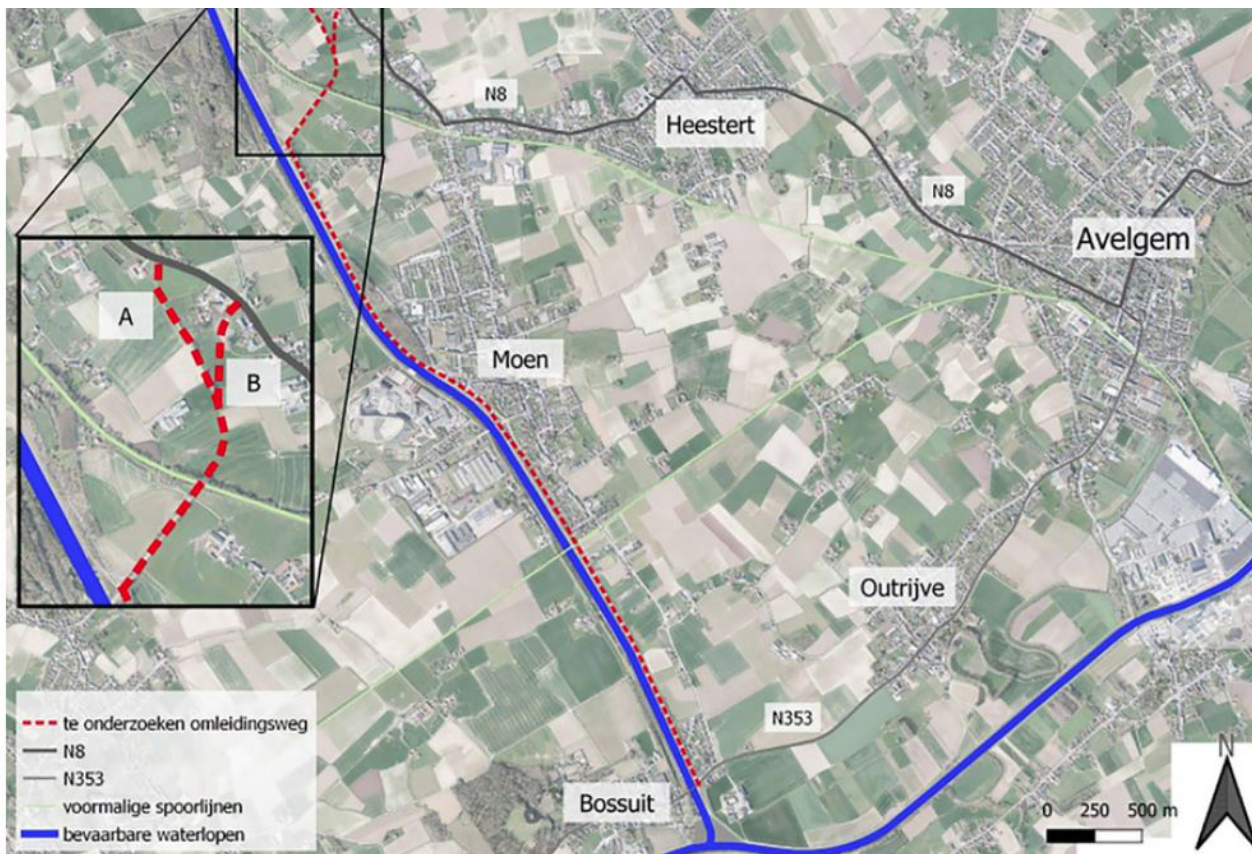
AVELGEM/ZWEVEGEM - Deze week organiseert het Vlaams Departement Omgeving een infomoment over de toekomst van de N8 tussen Avelgem en Zwevegem. De verbindingsweg voldoet niet langer op het vlak van veiligheid, leefbaarheid en doorstroming.

Peter Malaise

Zondag 25 september 2022 om 14:09

Om de verkeersstructuur van de N8 tussen Avelgem en Zwevegem-Knokke te kunnen verbeteren en het nabijgelegen natuurgebied te vrijwaren, maakt het Departement Omgeving een GRUP op, een Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan. "In dat plan wordt de reservatiestrook voor de N8 op het gewestplan geschrapt en wordt er een nieuw tracé gezocht tussen de Sluisweg en de Stationsstraat", zegt Brigitte Borgmans, woordvoerder van het Departement Omgeving. "Het is de bedoeling om de bestaande weg langs het Kanaal Bossuit-Kortrijk in te richten als secundaire weg geschikt voor onder meer vrachtverkeer." *(Lees verder onder het plan)*

Vanaf het kanaal naar de Keiberg zijn er twee alternatieven — © repro/pma

Het is de bedoeling om een alternatieve verbinding te maken tussen het knooppunt van de N8 met de N391 in Knokke, Zwevegem en de Avelgemse container terminal. Door het vrachtverkeer langs het kanaal te sturen, worden de centra van Heestert en Moen ontlast en de bedrijvenzone IMOG/Moen Trekweg ontsloten.

Ook de druk op het milieu op de Vaarttaluds en het Orveytbos en omgeving wil het Departement Omgeving verlagen. "Zo willen we er de biodiversiteit in stand houden."

"Deze plannen komen de verkeersveiligheid en -leefbaarheid in de dorpen en woonlinten van Heestert, Moen en Avelgem ten goede, zonder extra druk te zetten op de leefbaarheid in de dorpen Bossuit en Outrijve", zegt Borgmans. "We maken de route ook veilig voor fietsers, onder meer met een nieuwe verbinding tussen de Sluisweg en de N8 tussen Moen/Heestert en Knokke-Zwevegem. Daar zijn twee mogelijke alternatieven om de aansluiting te realiseren."

Deze plannen worden deze week toegelicht tijdens twee infomomenten: op dinsdag 27 september in OC Den Tap in Moen en op donderdag 29 september in het gemeentehuis in Avelgem. De infomarkt is telkens open van 16 uur tot 19.30 uur. Inschrijven kan op het nummer 02-553.38.00 of op de website van het [Departement Omgeving](#).

Kortrijk vraagt inwoners in digitaal referendum of stad netter moet

De stad Kortrijk houdt een nieuw digitaal referendum. Het thema is 'Nette stad'. Er zijn vier ja/nee-vragen geformuleerd. Hamvraag is of de stad een strenger beleid moet voeren voor een propere leefomgeving.

Vraag één gaat over het reservatiesysteem voor het recyclagepark Heule en Rollegem. Moet dat systeem afgeschaft worden of niet? Momenteel moet je reserve-

ren vóór je naar het recyclagepark van Heule of Rollegem kan gaan. Voor het recyclagepark Rollegem kan dat meteen veranderen, voor het recyclagepark Heule moet er een wijziging van de omgevingsvergunning komen.

De andere vragen zijn een vraag tot strengere controle op het storten van afval. Zo zijn sinds september 2019 ongeveer 150 peukenboetes uitgeschreven. Vraag twee gaat daarom over hogere boetes voor het sluikestorten van klein afval. "We geven als stad vandaag GAS-boetes tussen 25 en

350 euro voor sluikestorten", klinkt het bij de stad. "Onder sluikestorten valt heel wat: van een matras in de berm tot een blikje op de grond werpen. Voor dat laatste krijg je vandaag eerder de minimumboete. Toch is het net dat kleine afval dat onze straten en parken een vuile aanblik geeft. Word je betrapt, dan kan je boete al gauw oplopen tot 100 euro."

GAS-boete

Het derde item gaat over het strenger toezien op het feit dat je voetpad, rioolputje en straatgoot

vuilnis-, modder- en onkruidvrij moet zijn. "Wist je dat iedereen verplicht is om het voetpad, straatgoot en rioolputje voor de eigen woning of eigendom proper te houden? Je kan er zelfs een boete voor krijgen, maar we doen dat niet. Akkoord dat we daar op werken? We doen eerst drie maanden een sensibiliseringscampagne. Daarna krijgt wie niet in orde is eerst nog een waarschuwing. Als er geen gevolg wordt gegeven aan de waarschuwing dan volgt een GAS-boete."

Naast de GAS-boete kan ook de

kostprijs voor de stad voor het opruimen van sluikestorten aangerekend worden (vierde vraag). "Bovenop de GAS-boete die de betrapte sluikestorter kreeg, hebben we ook de mogelijkheid om de kosten aan te rekenen voor de opkuis van sluikestorten. Dat doen we nu nog niet. Voor het sluikestorten van bijvoorbeeld een oude tv op het openbaar domein betaalt je dan al gauw een retributie van meer dan 50 euro extra."

Het referendum wordt nog voorgelegd in de gemeenteraad.

(vkk)

Stad vraagt in referendum of de stad netter moet

KORTRIJK De stad houdt een nieuw digitaal referendum. Het thema is Nette Stad. Er zijn vier ja/nee vragen geformuleerd. Hamvraag is of de stad een strenger beleid moet voeren voor een propere leefomgeving.

Vraag één gaat eerst over het reservatiesysteem voor het recyclagepark Heule en Rollegem. Moet dit systeem afgeschaft worden of niet? Momenteel moet u reserveren vóór u naar het recyclagepark van Heule of Rollegem kan gaan. Voor het recyclagepark Rollegem kan dit meteen veranderen, voor het recyclagepark Heule moet er een wijziging van de omgevingsvergunning komen.

GAS-boete

De andere vragen zijn een vraag tot strengere controle op het storten van afval al of niet. Zo zijn sinds september 2019 ongeveer 150 peukenboetes uitgeschreven. Vraag 2 gaat daarom over hogere boetes voor het sluikestorten van klein afval. 'We geven als stad vandaag GAS-boetes tussen 25 en 350 euro voor sluikestorten', klinkt het bij de stad. 'Onder sluikestorten valt heel wat: van een matras in de berm tot een blikje op de grond werpen. Voor dat laatste krijg je vandaag eerder de minimumboete. Toch is het net dat kleine afval dat onze straten en parken een vuile aanblik geeft. U kan een tot 100 euro oplopen.'

Sluikestorten

Het derde item gaat over het strenger toezien op het feit dat het voetpad, rioolputje en straatgoot vuilnis-, modder- en onkruidvrij moet zijn. Naast de GAS-boete kan ook de kost voor de stad voor het opruimen van sluikestorten aangerekend worden (vierde vraag). 'Voor het sluikestorten van bijvoorbeeld een oude tv op het openbaar domein betaalt u dan al gauw een retributie van meer dan 50 euro extra.'

Het referendum wordt nog voorgelegd in de gemeenteraad. Daar zullen opmerkingen zijn dat er andere vragen uit de weg gegaan worden. (vkk)

TWEEDE DIGITAAL REFERENDUM GAAT OVER NETHEID IN DE STAD

Binnenkort GAS-boete voor vuile stoep voor je woning?

KORTRIJK

De stad houdt een nieuw digitaal referendum, deze keer over netheid in Groot-Kortrijk. Meest opvallende vragen zijn om al dan niet een GAS-boete tot 100 euro te geven voor sluikstorten van klein afval en om al dan niet strenger toe te zien of je voetpad vuilnis- en onkruidvrij is. «Het thema belangt alle Kortrijkzanen aan», zegt burgemeester Ruth Vandenberghe (Team Burgemeester).

Peter Lamsens

Burgemeester Ruth Vandenberghe, Foto: Hans Oelens

maken.

Matras in berm

Twende vraag: al dan niet hogere boetes geven voor het sluikstorten van klein afval. «We geven vandaag GAS-boetes tussen 25 en 350 euro voor sluikstorten. Daaronder valt heel wat: van een matras in de berm tot een blikje op de grond werpen. Voor dat laatste krijg je nu eerder de minimumboete, maar het is niet dat kleine afval dat onze straten en parken een vuile aanblik geeft. Als we strenger gaan optreden, kan die boete snel tot 100 euro oplopen.»

De derde vraag is ook een pittige: al dan niet akkoord om te handhaven

pad, rioolputje en straatgoot vuilnis-, modder- en onkruidvrij is, «de-deren is verplicht om die voor de eigen woning of eigendom proper te houden. Vandaag krijg je er wel geen boete voor als je dat niet doet. Indien er een akkoord is om er strenger op toe te zien, zetten we eerst drie maanden een sensibiliseringscampagne op poten. Wie daarna nog niet in orde is, krijgt een waarschuwing. Als er aan die waarschuwing weer geen gevolg wordt gegeven, kan er een GAS-boete volgen», besluit de stad.

En de vierde vraag voert de druk op sluikstorters nog meer op: al dan niet akkoord om naast de GAS-boete ook de kost voor het opruimen aan te rekenen. «Bovenop de GAS-boete die de betrachte sluikstorter krijgt, hebben we ook de mogelijkheid om de kosten aan te rekenen voor de opkuis. Wat vandaag niet gebeurt. Voor sluikstorten van bijvoorbeeld een oude televisie op het openbaar domein zou je dan al snel een retributie van ruim 50 euro extra betalen.»

Kortrijk hield in oktober 2019 het eerste digitaal referendum in een land, over een al dan niet maandelijkse autovrije zondag in de binnenstad. 9.880 Kortrijkzanen, er zijn goed 62.000 kiesgerechtigden vanaf 16 jaar, brachten destijds een stem uit: 45 procent zei ja, 57 procent zei nee. Daarna volgde een noodgedwongen coronapauze, tot twee jaar later in oktober 2021 een nieuw digitaal referendum volgde. Een 'light versie' toen, waarbij inwoners mochten kiezen tussen twee kunstwerken van stadsfestival Paradise, om er eentje een permanente plaats te

Een referendum oewaardig, vonden oppositiepartijen CD&V, Groen en Vlaams Belang. Dat vonden de Kortrijkzanen ook, er werden toen nog geen 2.000 stemmen uitgebracht.

Steviger

Deze keer is het thema steviger. Eerste vraag: het al dan niet afschaffen van het reservatiesysteem voor de recyclageparken in Heule en Rollegem en het al dan niet terug hanteren van een vrije toegang. Voor het recyclagepark in Rollegem kan dat meteen, voor het recyclagepark in Heule moet een wijziging van de omgevingsvergunning aan-

TIPS melden
aan de grootste
nieuwsredactie?
Ga naar:

4040
in de HLN-app

DUURDER DAN GEWONE OPHALING, MAAR WEL BETER VOOR NATUUR

In de strijd tegen zwerfvuil gaan wij — recyclage-kampioenen nochtans — binnenkort braaf onze plastic flessen en blikjes inruilen voor statiegeld. Helpt ons dat aan een properdere natuur? Wellicht. Maar het kost wel meer moeite en meer centen.

Steven SWINNEN

Waarom wil Vlaanderen statiegeld invoeren?

Omdat het al bijna tien jaar in het regeerakkoord staat. «Met die nuance dat er destijds afspraken zijn gemaakt met de verpakkingsector dat we de mogelijkheid van statiegeld zouden bekijken als het zwerfvuil niet met 20% zou verminderen in enkele jaren tijd», zegt Andy Pieters, woordvoerder van minister van Omgeving Zuhal Demir (N-VA), die het statiegeld aankondigde. «Dat halen we dus niet. In 2017 kregen de Vlaamse gemeenten volgens de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) nog 17.800 ton zwerfvuil te slikken. Twee jaar later was dat bijna 20% meer.» Toch recycleert Vlaanderen al goed. Bij petflessen recycleren we maar liefst 82% op de juiste manier. Aluminium blikjes (69%) en stalen blikjes (45%) belanden veel minder in de blauwe zak, maar komen ook via de gewone vuilniszak in de recyclage-omloop. Alles samen wordt maar liefst 93% van de eenmalige drankverpakkingen weer ingezameld. Dat zijn cijfers die andere landen enkel met een statiegeldsysteem halen.

Hoe werkt het systeem?

OVAM deed een impactstudie in 2015 en schoof als meest realistische piste een invoering van statiegeld op eenmalige drankverpakkingen naar voren, met verplichte inzameling via grote distributiezaken en

«Het kan niet zijn dat ondernemers en gezinnen moeten opdraaien voor het wangedrag van enkele hardleerse sluikstorters»

LUC ARDIES, BUURTSUPER

Kampioen in recycleren en toch 'gestraft' met statiegeld

vrijwillige inzameling op recyclageparken, publieke plaatsen en kleinhandel. «We bekijken nog of statiegeld zowel voor grote als kleine petflessen geldt», zegt Pieters. «Grote flessen vind je amper terug in het zwerfvuil. We gaan ook niet elke buurtwinkel zo'n retoursysteem opleggen, dat komt er wellicht vanaf een bepaalde grootte. We bekijken ook een digitaal systeem met een app waarbij je als gebruiker grotendeels zelf kan scannen.»

Helpt statiegeld tegen zwerfvuil?

Het kabinet-Demir gaat uit van een vermindering tot 40% van het totale volume zwerfvuil of 33% van het totale gewicht van het zwerfvuil in Vlaanderen (zo'n 6.000 ton). Het zou een daling zijn van meer dan 90% van de eenmalige drankverpakkingen in het zwerfvuil. In veertien Europese landen die al statiegeld hebben ingevoerd, is er een retourpercentage van zo'n 90%. Dat consumenten het bedrag dat ze meer betalen als waarborg voor de verpakking terugkrijgen, werkt volgens OVAM als aansporing. Professor milieu-economie Johan Albrecht (UGent) haalt aan dat het bedrag dan wel significant moet zijn. «Bij pakweg 3 eurocent per blikje ga je weinig effect zien. Voor 20 eurocent zijn

consumenten al meer bereid een inspanning te leveren.» OVAM gaat uit van 0,25 euro statiegeld per verpakking.

Verdwijnt de blauwe zak?

Nee, volgens Demirs woordvoerder Pieters blijft die behouden omdat er ook ander afval — zoals plastic — in kan. De studie van OVAM benoemt wel een mogelijke zwakte in het systeem. «Wanneer gebruikers het statiegeld links laten liggen en hun flessen en blikjes toch gewoon in de blauwe zak deponeren, bestaat het risico dat mensen die uit zijn op statiegeld dan afvalzakken ledigen op straat.» Met zwerfvuil tot gevolg.

Wat kost een systeem met statiegeld?

Meer dan het ophaalsysteem nu, volgens OVAM. Het becijferde dat een scenario waarin enkel op blik en petflessen statiegeld komt — met inleverpunten in grote distributiewinkels — jaarlijks 36 miljoen euro meer zal kosten. Een scenario met statiegeld op alle drankverpakkingen en teruggave in een maximaal aantal inleverpunten kost 95 miljoen euro meer. De overheid zal wel minder spenderen aan de strijd tegen zwerfvuil en de inzameling van verpakkingen, maar er komen kosten bij voor

transport, de installatie van inzamelpunten, nieuwe etiketten voor producenten en een ander logistiek systeem. Bij de buurtsupermarkten is dan ook veel tegenwind. Luc Ardies van Buurtsuper: «Het kan niet zijn dat ondernemers en gezinnen opdraaien voor wangedrag van enkele hardleerse sluikstorters.»

En als je drank koopt in Brussel en Wallonië?

Het systeem enkel invoeren in Vlaanderen is moeilijk volgens OVAM, want dan zouden er afzonderlijke barcodes en verpakkingen moeten komen. Het zet ook de deur open om net over de lands- of gewestgrenzen inkopen te doen. «Het statiegeldplan staat ook al jaren in regeerakkoorden in Wallonië en Brussel», zegt Pieters.

Waarom moet de hele samenleving**'boeten' voor wie afval laat rondslingeren?**

«De hardleerse sluikstorters ga je er misschien niet mee treffen» zegt professor Albrecht (UGent). «Maar de jongere die een blikje Red Bull in de berm keilt, gaat in het vervolg toch nadenken. Zwerfvuil wordt door veel mensen toch als hinderlijk ervaren en wanneer sensibilisering en mediacampagnes niet helpen, kan dit de zaak nog ten goede komen.»

Minister Demir heeft buik vol van zwerfvuil op stranden en evenementen

Vlaamse stranden vol zwerfvuil en Waregem Koerse dat er als een vuilnisbelt bij lag: minister van Omgeving

Zuhal Demir (N-VA) heeft er haar buik van vol. "Statiegeld op blikjes en plastic flesjes is onvermijdelijk." TOM DE SMET

Je kon er deze zomer weer niet naast kijken: kustgangers lieten een berg zwerfvuil achter op onze stranden. "We beleven een van de zwaarste zomers in jaren", luidt het bij vzw Proper Strand Lopers. Ze zien verschillende oorzaken: het mooie weer en de bijhorende massa, maar ook een gebrek aan burgerzin.

Voor minister van Omgeving Zuhal Demir is de maat vol. Ze noemde gisteravond in de actualiteitsshow *De tafel van vier* op Play4 statiegeld op blikjes en plastic flesjes onvermijdelijk. "Tijdens, maar ook na corona hebben we in het publiek domein enorm veel zwerfvuil gezien. En dit ondanks enkele bijkomende acties", verduidelijkt de minister tegenover *Nieuwsblad*. "Zo hebben we bijvoorbeeld 30 handhavers aangeworven die mensen op heterdaad kunnen betrappen."

Niet wachten tot 2023

Met de verpakkingsector was afgesproken dat het zwerfvuil eind 2023 met 20 procent ge-

Waregem Koerse lag er na afloop als een vuilnisbelt bij.

Statiegeld op blikjes en plastic flesjes is "onvermijdelijk"

daald moest zijn ten opzichte van 2015. Die doelstelling zal niet gehaald worden, aldus Demir. "In 2015 bedroeg de geschatte hoeveelheid zwerfvuil nog 20.400 ton. In 2019 was dat 22.641 ton. Het is een illusie om te denken dat we die daling van 20 procent nog gaan halen. Intussen lopen de opruimkosten voor de belastingbetaler op tot ver boven de 100 miljoen per jaar."

De minister wil niet tot eind 2023 wachten, zoals het regeerakkoord voorzag, om de forcing te voeren, omdat de politiek dan in verkiezingsmodus zal zitten. Ze legt als bevoegd minister het statiegeld nu op tafel. De consument krijgt via dat statiegeld een financiële stimulans om de verpakking terug te brengen, aldus de minister. Laat een consument de verpakking toch achter op

straat, dan is er volgens haar een goede kans dat iemand anders de verpakking meeneemt om de waarborg te cashen.

De praktische modaliteiten (de hoogte van het statiegeld en de inzamelpunten, ...) moeten nog uitgewerkt worden. Demir zal dit najaar een voorstel daarover aan de Vlaamse regering presenteren. Daarna volgt overleg met de andere gewesten. Invoering wordt

100 MILJOEN EURO
aan opruimkosten
per jaar

25 PROCENT MINDER
zwerfvuil door
statiegeld,
volgens OVAM

dan verwacht na 2024. OVAM voorspelt dat de totale hoeveelheid zwerfvuil met circa 25 procent zal dalen door het statiegeld.

Fost Plus, dat het verpakkend bedrijfsleven vertegenwoordigt, onderzoekt momenteel al een systeem van digitaal statiegeld, waarbij zowel verpakkingen als vuilnisbakken een unieke code krijgen. Door die te scannen, krijg je je statiegeld terug. Wim Geens van Fost Plus: "Maar we moeten realistisch zijn: zwerfvuil is meer dan flesjes en blikjes, en zelfs meer dan verpakkingen. Er is meer nodig om een duurzame gedragsverandering te realiseren."

Deerlijkse Mooimakers nemen deel aan World Cleanup Day

Simon Vanryckeghem, de drijvende kracht achter Mooimakers Deerlijk, en zijn dochtertje Jana trekken er vaak op uit om zwerfvuil te verzamelen en zijn ook present tijdens de World Cleanup Day. (foto DRD)

DEERLIJK World Cleanup Day is op zaterdag 17 september aan een nieuwe editie toe. Ook Deerlijk neemt deel aan deze grote opruimactie. Simon Vanryckeghem, drijvende kracht achter Mooimakers Deerlijk, staat in voor de algemene coördinatie.

Zwerfvuil ophalen en sluikstorten melden. Dat is een notendop de functie van de Mooimakers, die ook in Deerlijk actief zijn. Gewapend met grijper en huisvuilzakken gaan ze op pad in de strijd tegen zwerfvuil. Onder impuls van Mooimaker Simon Vanryckeghem gebeurt dat onder meer met een gepersonaliseerde bakfiets die werd gesponsord door Diman Verhuizingen. “Er is jammer genoeg nog veel werk aan de winkel”, zegt Simon. “Het sluikstorten blijft gewoonweg schandalig in Deerlijk. Even opruimen langs een klein traject en je hebt enkele zakken vol... Wat

we meestal aantreffen? Vooral bier- en andere blikjes, maar het aanbod is heel uiteenlopend. Van allerlei verpakkingen en hondendrollen in een zakje tot pizzadozen en flessen sterke drank... Als je alles hebt opgekuist en een dag later nog eens langs gaat, kan je herbeginnen. Het respect voor de medemens en de natuur is ver te zoeken.”

OPROEP

“Zaterdag 17 september gaan we er nog eens stevig tegenaan in het kader van de World Cleanup Day. Om alles netjes te krijgen, hebben we veel helpers nodig. Met de Mooimakers alleen zal het niet lukken. Vandaar een oproep om mee te komen helpen. Veel handen maken licht werk. Er zijn twee centrale posten. We verzamelen om 9 uur in het centrum van Deerlijk en aan de kerk in Sint-Lodewijk. Daar worden de taken verdeeld.” (DRD)

Bron: Krant van West-Vlaanderen - 23 september 2022

Mooimakers verzamelen 28 zakken sluikafval en nog heel wat troep op World Cleanup Day

DEERLIJK Heel wat medewerkers van Mooimakers Deerlijk zijn vorige zaterdag, gewapend met grijpers en vuilniszakken, op pad gegaan om sluikafval op te ruimen. Een actie in het kader van World Cleanup Day.

“Het is verheugend dat er heel wat nieuwe mensen zijn bijgekomen om mee te werken. Maar jammer genoeg moeten we vaststellen dat er, ondanks herhaaldelijk sensibiliseren, nog altijd heel wat zwerfvuil wordt achtergelaten”, stelt Simon Vanryckeghem, drijvende kracht achter Mooimakers Deerlijk. “Het weer zat niet echt mee, maar we bleven gespaard van felle regenbuien. De oogst is niet minnetjes: 14 pmd-zakken, 14 zakken restafval, een laptop, een spatbord van een vrachtwagen, een oude fiets, een trolley, tientallen glazen flessen... Een woord van dank aan de verantwoordelijken van River Cleanup, die handschoenen en T-shirts ter beschikking stelden, en aan iedereen die heeft helpen opruimen. We blijven met zijn allen strijden dat vervelend zwerfvuil.” (DRD/foto DRD)

JCI maakt komaf met zwerfvuil en wil panelgesprek om oplossingen te zoeken

JCI Waregem. (gf)

WAREGEM Een 30-tal leden van JCI trok gewapend met afvalgreepers en afvalzakken door Waregem om zwerfvuil op te ruimen. Op die manier wou de vereniging een week voor de World Cleanup Day het goede voorbeeld geven. Ook enkele jonge kinderen namen deel aan de actie.

JCI staat voor Junior Chamber International en is ook wel bekend als 'De Jonge Kamer'. Het is een internationale vereniging voor ondernemende jongeren tot 40 jaar met lokale afdelingen wereldwijd. JCI Waregem telt tientallen leden en vergadert elke derde donderdagavond van de maand. Doorheen het jaar organiseert de vereniging verschillende activiteiten. Sinds 2020 hoort daar een zwerfvuilactie bij.

GOEDE VOORBEELD

"Wereldwijd vindt op zaterdag 17 september de World Cleanup Day plaats. Maar dat valt dit jaar helaas samen met de Nationale Conventie van JCI Belgium", vertelt voorzitter Michiel Vandewalle. "Omdat het thema hoog op onze agenda staat, hebben we de actie een weekje eerder gepland. Beter een week voor de internationale World Cleanup Day, dan helemaal niet."

De vereniging blikt tevreden terug op de derde editie van hun zwerfvuilactie. "De opkomst mag altijd groter, maar dit jaar konden we op 30 vrijwilligers rekenen", zegt commissiedirecteur Sara Wil-

lems. "Er waren dit jaar ook opvallend veel kinderen aanwezig, dat kunnen we alleen maar toejuichen. Zij zagen heel goed wat wel en wat niet thuishoort in de

"Er waren dit jaar opvallend veel kinderen aanwezig, dat kunnen we alleen maar toejuichen"

COMMISSIEDIRECTEUR SARA WILLEMS

natuur. Hopelijk geven ze op school het goede voorbeeld aan hun vriendjes door alles netjes in de vuilbak te gooien."

REKENINGEN

Nu corona tijdelijk of voorgoed

voorbij is, liggen er minder mondklappers verspreid in de omgeving. "Dat viel inderdaad op", gaat Vandewalle verder. "In vergelijking met de crisisperiode, vonden we afgelopen zaterdag minder of bijna geen verloren gewaarde mondklappers. Opvallend vond ik de vele kleine plastic verpakkingen van koekjes en de papertjes van rekeningen in het vernieuwde Pand en op de Markt. Die vliegen vaak ongewild weg vanop de terrassen, het is belangrijk dat de bezoekers in de horeca zich daar bewust van zijn."

JCI benadrukt het belang van dergelijke opruimacties. "We doen dit om ons steentje bij te dragen aan een proper Waregem, maar misschien nog meer om aandacht te vragen voor de algemene problematiek", aldus voorzitter Vandewalle.

NETWERKAVOND

De vereniging besliste meteen om volgend jaar een ruimere actie op te zetten.

"Dat zal mogelijk gepaard gaan met een World Cleanup netwerkavond, waar we de problematiek en vooral de oplossingen bespreken tijdens een panelgesprek. We willen bij deze actie ook graag andere Waregemse verenigingen en scholen betrekken. Zwerfvuil is en blijft namelijk een groot probleem wereldwijd, maar als we het in Waregem al wat kunnen oplossen, zijn we erg tevreden", besluit Sara Willems. (LV)

Voetbalploeg zamelt oud ijzer in: “Eens iets anders dan koekjesverkoop”

 DESSELGEM

Opvallende inzamelactie van voetbalploeg KWS Desselgem. Op zijn parking staat een container waar mensen hun oud ijzer kunnen achterlaten.

Vergeet de zoveelste spaghetti-slag of koekjesverkoop, bij voetbalploeg KWS Desselgem hebben

ze een nieuwe manier om hun kas te stijven. Op de parking van de club staat een container om oud ijzer in te zamelen. De opbrengst ervan gaat rechtstreeks naar de clubkas.

“Het idee kwam van een man die misschien onze ploeg wil sponsoren”, zegt Roger Fuchs, die in het clubbestuur zit. “Het leek ons een leuk idee en dat past bij de filosofie die we met dit bestuur en

de club willen uitdragen.”

Fuchs en zijn collega's proberen het sponsoren een nieuwe draai te geven. “We willen het anders aanpakken. Geen suf gedoe, maar hippe, gepersonaliseerde T-shirts. Leuke en vernieuwende dingen die mensen aanspreken én een leuke vibe creëren. Deze inzameling is daar een voorbeeld van.”

Nog tot en met zondagavond

kan iedereen oud ijzer in de container aan de terreinen in de Pompoenstraat dumpen. “Mensen reageren enthousiast. Nu moeten ze niet naar het containerpark in Beveren-Leie of Waregem en steunen ze de club zonder dat het hen iets kost.”

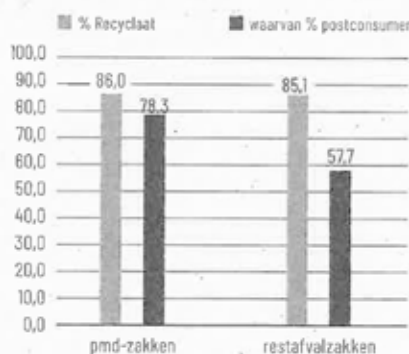
Hoeveel het de club effectief zal opleveren, is nog maar de vraag. “De container zit drie vierde vol. We zien wel wat het oplevert.” (KVO)

afvalbeleid

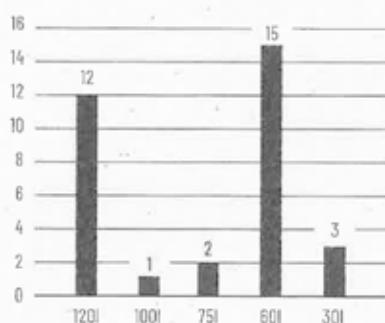
Zelfs de afvalzakken worden duurzaam

Sinds 1 januari 2021 mogen in het Vlaamse Gewest enkel nog afvalzakken worden gebruikt die bestaan uit 80% gerecycleerde kunststoffen, waarvan 50% post consumer. Zo brengen we de materialen opnieuw in de kringloop en besparen we primaire grondstoffen. Via Interafval, het samenwerkingsverband van de VVSG en alle Vlaamse afvalintercommunales, peilde de VVSG naar de aankoop van afvalzakken voor restafval en pmd. Voldoen de afvalzakken aan de wetgeving en welke formaten vinden we in Vlaanderen zoal terug?

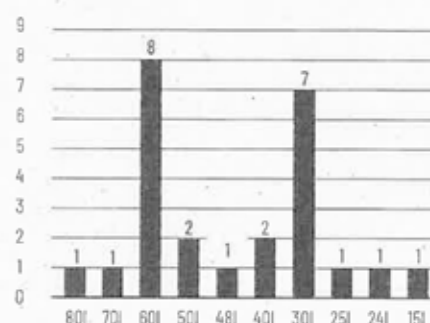
1 Gemiddeld aandeel acrylaat in afvalzakken

2 Aantal respondenten dat een bepaald formaat pmd-zakken aankoopt

3 Aantal respondenten dat een bepaald formaat restafvalzakken aankoopt

Het gemiddelde aandeel recycalaat in onze afvalzakken ligt hoger dan 80%. De pmd-zakken bevatten bovendien een zeer hoog percentage aan postconsumermateriaal, dat is afval afkomstig van huishoudelijk afval, zoals verpakkingsfolies. De ingezamelde pmd-zakken worden samen met de andere folies gerecycleerd. De Vlaamse afvalintercommunales halen de wettelijke verplichting hiermee ruimschoots en dragen bij aan de transitie naar een circulaire economie. Maar het gebruik van recycalaat kan een invloed hebben op de sterkte van de zakken, waardoor

er meer materiaal nodig is. Dat zien we terug bij de resultaten van de enquête. Bij pmd-zakken is de gemiddelde dikte licht gestegen (2,3%) ten opzichte van de vorige enquête in 2021.

De forse stijgingen van kunststofprijzen leggen ook druk op de aankoopsprijzen van afvalzakken. Bij de aankoopsprijs houdt men rekening met een indexering, op basis van de marktprijzen voor kunststof. De recente prijs voor bijvoorbeeld pmd-zakken steeg hierdoor enorm. Bij de 60l-zakken was de aankoopsprijs in het voorjaar van 2022 met maar liefst 80% gestegen ten opzichte

van de initiële inschrijvingsprijs. Sommige afvalintercommunales houden hier rekening mee bij de retributietarieven van afvalzakken.

Zakken op maat van lokale omstandigheden

Afvalintercommunales gebruiken dezelfde soorten formaten voor pmd-zakken. Sinds de invoering van de nieuwe blauwe zak zijn de volumes sterk gestegen. Bijgevolg overwegen sommige afvalintercommunales grotere pmd-zakken aan te bieden. Bij de restafvalzakken zien we minder uniformiteit in formaten. Dat komt omdat afvalinzameling maatwerk vergt. Voor de aankoop van afvalzakken moeten lokale besturen rekening houden met de lokale omstandigheden: hoge bevolkingsdichtheid, woningen met beperkte opslagruimten, logische en eenvoudige berekeningen van retributies... —

Hoe verliep de enquête?

Interafval is het samenwerkingsverband van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, alle Vlaamse afvalintercommunales en andere lokale besturen die instaan voor lokaal afvalbeleid. Begin 2022 stuurde Interafval een enquête naar zijn leden. In totaal namen zeventien lokale besturen eraan deel. De enquête verliep in samenwerking met Fost Plus, de organisatie van producentenverantwoordelijkheid voor huishoudelijk verpakkingsafval.

LOES WEEMAELS
VVSG-projectcoördinator
verpakkingsafval

Statiegeld in de strijd tegen zwerfvuil?

Vlaams minister van Omgeving Zuhal Demir is van mening dat een statiegeldsysteem voor drankverpakkingen in de nabije toekomst onvermijdelijk is. De VVSG wijst op het belang van de voorwaarden die de regering zal stellen aan zo'n statiegeldsysteem, want die zijn doorslaggevend voor het welslagen ervan.

De VVSG kwam zelf eerder al tot de conclusie dat het huidige zwerfvuilbeleid niet volstaat om de beleidsdoelstellingen te halen en dat statiegeld daarom een te overwegen maatregel is. De hoeveelheid opgeruimd zwerfvuil had tegen 2022 moeten dalen met 20%, maar tussen 2015 en 2019 nam ze nog met 11% toe. Recentere gegevens zijn nog niet bekend, maar lokale besturen zien in de praktijk geen fundamentele omslag. Ook de opruimkosten blijven hoog: deze bedroegen in 2019 161 miljoen euro waarvan de gemeenten 144 miljoen voor hun rekening nemen. Drankverpakkingen zoals flesjes en blikjes hebben een hoog aandeel in het zwerfvuil. Volgens het verpakingsplan van de Vlaamse regering moest tegen 2022 90% van de drankverpakkingen ingezameld en gerecycleerd worden. Maar te zien aan de drank-

verpakkingen die in de huisvuilzak en in het zwerfvuil terechtkomen, wordt deze inzamelingsdoelstelling niet behaald.

De VVSG is dus zeker niet a priori tegen statiegeld, maar wijst op het belang van de voorwaarden die de Vlaamse regering zal stellen aan het systeem. Het gaat dan bijvoorbeeld over de laagdrempeligheid, de hoogte van het statiegeldbedrag, de fraudegevoeligheid of de verplichting voor supermarkten om terugname te organiseren. Het is nog onduidelijk in welke mate het digitale statiegeldsysteem dat Fost Plus momenteel onderzoekt daaraan voldoet.

Ook met een statiegeldsysteem voor (drank)verpakkingen blijft de nood aan ondersteuning bij gemeenten en steden trouwens groot, niet alleen financieel, maar ook in de vorm van bijvoorbeeld coaching, expertise-opbouw.

Piet Coopman

Tot 8 november - Kansarmoede, mens en omgeving

Bij de Koninklijke Godevrijstichting loopt een reeks oproepen waarop lokale initiatiefnemers per regio kunnen intekenen. In de Vlaamse Ardennen en de Denfiorstreek is er Streekmotor 23 dat initiatieven wil steunen die inzetten op de noden voor mens of omgeving en die beide met elkaar verbinden. Hetzelfde doet vinden we terug bij Een hart voor Waas in het Waasland, Een hart voor Scheldevallei in de gelijknamige regio, en Regiokracht in de regio Meetjesland, Leiestreek en Oostland Gent. In Gent en deelgemeenten loopt Een hart voor Gentse jongeren, voor projecten die inspelen op een reële nood of een specifieke vraag van kinderen/jongeren.

Informatie over alle oproepen is te vinden op www.kbs-frb.be.

Lokale besturen vragen dat Vlaamse Regering niet bespaart op subsidies voor lokaal afvalbeheer

De Vlaamse gemeenten en afvalintercommunales vragen dat de Vlaamse Regering niet bespaart op subsidies voor lokaal afvalbeheer en vanaf 2023 opnieuw jaarlijks 5,5 miljoen euro aan subsidies voorziet. Volgens de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten zijn die subsidies broodnodig om de afval- en klimaatdoelstellingen tegen 2030 te realiseren.

Eind 2021 besliste de Vlaamse Regering in het kader van de begrotingsbesprekingen om jaarlijks 5 miljoen euro te besparen op de subsidies voor investeringen in lokaal afvalbeheer. Het gaat dan bijvoorbeeld over subsidies voor ondergrondse afvalinzameling, (mobiele) recyclageparken, inzameling van huisvuil met gewichtsmeting,... Uiteindelijk werd de effectieve besparing in 2022 nog gereduceerd tot 2,5 miljoen euro, maar vanaf 2023 zou nog amper 500.000 euro aan subsidies beschikbaar zijn. “Enerzijds verwachten we bijzonder veel problemen en frustraties bij lokale besturen bij het aanvragen van deze subsidies, want het aantal aanvragen zal het beschikbare budget ruimschoots overstijgen. Anderzijds staat deze besparing in groot contrast met wat de Vlaamse Regering de komende jaren verwacht van de lokale besturen, bijvoorbeeld meer selectieve inzameling van bioafval”, aldus Wim Dries, voorzitter van VVSG.

Tijdens de zomerperiode organiseerde de Vlaamse Regering een openbaar onderzoek over het Lokaal Materialenplan 2023-2030. Vlaanderen verwacht een daling van de hoeveelheid huishoudelijk restafval tot gemiddeld 100 kg per inwoner tegen 2030, in 2020 bedroeg dat nog 147 kg per inwoner. De daling van de hoeveelheid huishoudelijk restafval is ook één van de maatregelen om de Vlaamse klimaatdoelstellingen tegen 2030 te halen. Daarom verplicht de Vlaamse Regering de komende jaren alle lokale besturen een selectieve inzameling van bioafval aan huis te organiseren. “Op basis van het eigen studiewerk van de Vlaamse overheid betekent deze maatregel alleen al een meerkost van 20 miljoen euro voor een 80-tal gemeenten die deze inzameling vandaag nog niet organiseren en die ze slechts gedeeltelijk kunnen compenseren omdat er minder restafval moet worden ingezameld en verwerkt”, zegt Paul Macken, voorzitter van Interafval, de ledenorganisatie van afvalintercommunales en gemeenten verantwoordelijk voor huishoudelijk afvalbeleid. “De nog overblijvende subsidies zijn ook ruim onvoldoende om nog andere initiatieven te nemen om het restafval te doen dalen, zoals bijvoorbeeld de omschakeling naar inzameling met gewichtsmeting of het vernieuwen van de recyclageparken”, gaat Macken verder.

Op 15 september zijn heel wat gemeenten en afvalintercommunales aanwezig op een studiedag van VVSG in Brussel om kennis en expertise uit te wisselen over huishoudelijk afvalbeleid. De lokale besturen willen samen met de Vlaamse overheid de ambities tegen 2030 realiseren, maar we verwachten dat de Vlaamse overheid ook zelf haar steentje bijdraagt. “Binnenkort zijn er opnieuw begrotingsbesprekingen in de schoot van de Vlaamse Regering. We vragen heel concreet dat de Vlaamse Regering de besparing terugdraait en vanaf 2023 jaarlijks opnieuw 5,5 miljoen euro subsidies voorziet voor investeringen in lokaal afvalbeheer”, besluit Wim Dries, voorzitter van VVSG.

Beeld Pano

Vlaamse Waterweg mag stortplaats in Kruibeke heropstarten, onder voorwaarden: "Geen gevaar voor volksgezondheid"

De stortplaats in Kruibeke die op 1 september werd stilgelegd na een "Pano"-reportage, mag de werkzaamheden hervatten. Uit die reportage bleek dat vanop het stort heel wat giftige stoffen in de Schelde werden geloosd. Maar volgens externe experts vormen de stoffen geen gevaar voor de volksgezondheid. Het stort kan daarom, onder voorwaarden, weer opgestart worden.

Een "Pano"-reportage bracht eind augustus aan het licht dat via een stortplaats, uitgebaat door overheidsbedrijf De Vlaamse Waterweg, in Kruibeke te veel uranium en kobalt naar De Schelde vloeide. Vlaams Minister van Openbare Werken Lydia Peeters (Open VLD) legde de werkzaamheden daarom stil en liet experts Ronny Blust en Patrick Meire van de Antwerpse universiteit advies geven over de impact op de volksgezondheid.

Uit hun onderzoek blijkt nu dat de impact zowel voor de volksgezondheid als voor het ecosysteem van de Schelde "zeer beperkt tot nihil" is. Ook voor de waterkwaliteit zou er geen negatieve impact zijn.

Voorwaarden

De Vlaamse Waterweg mag het stort dus heropstarten. Al moet het wel de kwaliteit van het water verder opvolgen en daarover communiceren met zowel de raad van bestuur als minister Peeters. "We namen ook extra maatregelen die overschrijdingen moeten terugdringen", zegt directeur

Chris Danckaerts.

"Onze waterzuiveringsinstallatie werd uitgebreid om de concentraties aan potentieel verontreinigende stoffen verder te reduceren", klinkt het. "En ook zal het gezuiverde afvalwater maximaal hergebruikt worden in de naburige kleifabriek. Daardoor zal er minder water in de Schelde terechtkomen."

Pano

"Pano" ontdekt: overheidsbedrijf De Vlaamse Waterweg loosde giftig afval, waaronder uranium en kobalt, in de Schelde

Update do 01 sep 11:04

Indaver verwerkt in Doel industrieel en huishoudelijk afval. Het levert restwarmte aan bedrijven in de buurt. © JONAS LAMPENS

David Adriaens
Beheerder Oostvliet

Wat hebben de vijf voor de KBC-kantoren in Leuven, afvalverbrandingsovens in Antwerpen en Oostende en de waterlagen onder het voormalige mijnterrein van Waterschei met elkaar te maken? Ze produceren of slaan warmte op in alternatieve verwarmings- en koelingsystemen.

Warmtenetten, waarbij gebouwen worden verwarmd door een buizennetwerk met warm water in de straat, zijn al jaren aan een opmars bezig in Vlaanderen. In zijn recentste warmtenetrapport telde de VREG er 83, tegenover 76 een jaar eerder. De Vlaamse energieregulator, bekend als waakhond over de elektriciteits- en gasprijzen, kijkt steeds nadrukkelijker naar warmtenetten omdat ook het aantal huishoudelijke afnemers in de lift zit. Vorig jaar verwarmden 6.479 gezinnen hun woning via een warmtenet, een verdrievoudiging in twee jaar.

De energiecrisis geeft een stevige boost aan warmtenetten en geothermie, klinkt het in de sector. 'Er zijn dingen mogelijk die een halfjaar geleden niet mogelijk waren', zegt Raf Scholdermans, directeur van de warmtenetspecialist IFTech. Zijn warmtenetten de oplossing?

Dat sommige warmtenetten worden uitgebreid, is deze dagen zichtbaar aan opengebroken straten in het centrum van Oostende. De burgercoöperatie Beauvent verlengt er het warmtenet met 5 kilometer om het stadhuis, de marinekazerne en nieuwe appartementen aan te sluiten. Dat warmtenet is erg klassiek met één centrale warmtebron: de restwarmte van de intercommunale afvalverbrandingsoven IVOO. 'Eerst werden vooral nabijgelegen bedrijven op het industrieterrein aangesloten. Nu dringen we al diep tot in het centrum door', zegt directeur Frédéric Haghebaert.

Als de oplossing voor de piekende energieprijzen uit een buis komt

Langzaam maar zeker komen **warmtenetten** in Vlaanderen van de grond. Vooral in combinatie met geothermie kunnen ze een goedkoper en duurzamer alternatief vormen voor aardgas.

De temperatuur in het warmtenet loopt op tot 90 graden. Een warmtewisselaar in elk aangesloten gebouw zet die warmte over naar de traditionele centrale verwarming met radiatoren. Een appartementsgebouw omschakelt is vrij eenvoudig als er een gemeenschappelijke stookplaats is, zegt Haghebaert. 'Een van de gasketels wordt vervangen door een warmtestation.' Appartements met elektrische verwarming of individuele stookketels aanpassen is moeilijker en duurder. In de badstad zijn al 5 residenties met 200 appartementen aangesloten, volgend jaar komen daar 500 nieuwbouwappartementen bij.

Hoge efficiëntie

In de Hasselse wijk Quartier Bleu op de vroegere terreinen van de megadancing Versus staan ze al verder. 420 appartementen en 25.000 vierkante meter retail zijn aangesloten, zegt Dinaert De Cock, head of services van de warmtespecialist IfTech tijdens een rondleiding tussen buizen, pompen en warmtewisselaars die verstoppt zijn in een hoek van de parkeergarage.

Ruim 6 kilometer stalen buizen is het warmtenet daar lang. Maar erg warm is het water in Hasselt niet met een temperatuur die schommelt tussen 15 en 21 graden. Om te verwarmen heeft elk appartement nog een eigen warmtepomp. 'Daarmee wordt de temperatuur verhoogd naar 30 tot 35 graden, wat de vloerverwarming nodig heeft om de goed geïsoleerde nieuwe appartementen te verwarmen', zegt Schildermans.

De combinatie van voorverwarmd water en een lage temperatuur voor vloerverwarming maakt een warmtepomp zeer efficiënt: er moet maar een spiong van 20 in 20 graden worden gemaakt. Een gewone warmtepomp, die energie uit de lucht haalt, heeft zeker bij vriesweer veel meer energie nodig om op temperatuur te komen.

In de Quartier Bleu straalt de hoge efficiëntie af op de energielicentie van de bewoners: voor het gebruik van het warmtenet geldt een forfait van minder dan 50 euro per maand. Zelfs als je daarbij de kilowatturen optelt die nodig zijn om de warmtepomp te laten draaien, kom je aan energiekosten waar veel mensen jaloers op zijn, zegt Olivier Lambrecht, de CEO van de wijkontwikkelaar Matexi. Momenteel betalen bewoners minder dan 100 euro per maand voor energie. Een buurtbewoner vertelde me dat hij amper 800 euro per jaar uitgaat.

Dat bedrag omvat zowel warmte als koeling, benadrukt Lambrecht. Net omdat de temperatuur van het centrale net maar op 15 tot 21 graden ligt, kan het ook gebruikt worden voor passieve koeling waarbij het water zonder aanpassingen door de binneninstallatie stroomt.

Omdat het net zowel warmte als koude aanvoert, spreken de uitbaters liever over een neutraal net. Dat net regelt zich op sommige momenten zelf, vertelt De Cock enthousiast in de machinezaal. Terwijl een gezin warm water afneemt voor verwarming en koud water teruglevert, zal een handelaar met het omgekeerde doen om te koelen en warmte terugleveren aan het net. In die ideale situatie is het net automatisch in evenwicht en gaat geen energie verloren.

Maar vaak is de situatie niet perfect. Als in de winter iedereen warmte afneemt, moet de temperatuur van de centrale leiding op een andere manier opgekrast worden. Dat gebeurt door een geothermie-systeem van ondergrondse bronnen. 'Er zijn drie warme en drie koude waterbronnen aangeboord op 215 meter diepte die als warmtenet en koudeopslag dienen', zegt De Cock.

Als er in de zomer te weinig capaciteit is om te koelen, is er ook een koppeling met de nabijgelegen Kanaalkom, oppervlaktewater waaraan ook koude kan worden onttrokken. Dergelijke geothermische systemen voor de opslag van warmte of koude worden al meer dan 20 jaar aangelegd, zegt Schildermans. Bekende voorbeelden zijn de voormalige Blairon-kazerne in Turnhout en het glazen KBC-gebouw (CERA) in Leuven, dat kan worden gekoeld dankzij de vijver. Die technieken voor kantoorgebouwen worden nu steeds meer ingezet bij warmtenetten.

Nog in Limburg, op de voormalige mijn-terreinen van Waterscheid, krijgt het bedrijven-centrum Thor een warmtenet met warmtenet en koudeopslag. Het gebouw van het onderzoeksinstituut EnergyVille is een van de eerste acht die worden aangesloten. Die collectieve aanpak heeft voordelen, zegt directeur Gerrit Jan Schaeffer. 'We hebben hier een mix van moderne, goed geïsoleerde kantoren en monumentale historische gebouwen met een grote warmtevraag. In het tussenseizoen kan het ene gebouw warmte afgeven aan het andere.'

Met de ondiepe geothermie kan ook aan sei-

Waar gaat het over?

Warmtenetten zijn een collectief systeem voor verwarming waarbij water op (zeer) hoge of lagere temperatuur wordt afgeleverd aan elk aangesloten gebouw.

Hoe zijn warmtenetten geëvolueerd?

Moderne warmtenetten werken op erg lage temperatuur, kunnen ook ingezet worden voor koeling en warmte of koude kan in de ondergrond opgeslagen worden over de seizoenen heen. Voor verwarming is er nog een individuele warmtepomp nodig, maar die is dankzij het warmtenet veel efficiënter dan een individuele installatie.

Is het goedkoper dan verwarmen met gas?

Warmtenetten hanteren vaak het principe dat ze niet meer kosten dan aardgas of een ander alternatief. Hoe voordelig ze zijn, hangt sterk af van welke energiebron gebruikt wordt en de gehanteerde prijsformules.

zoensopslag gedaan worden. Tijdens de zomer wordt warmte aan de gebouwen onttrokken en in de ondergrondse waterlaag gepompt. 'De warmtebron wordt zo geladen', legt EnergyVille-onderzoeker Koen Allaerts uit. In de winter wordt die warmte weer gebruikt. Op het einde van het stookseizoen is de koudebron geladen. 'Er is geen andere energiebron meer nodig; een gasnet wordt niet aangelegd', zegt Allaerts. Zonnepanelen, voor de stroomproductie of het bijverwarmen, maken het plaatje compleet.

Het warmtenet in het Thor-park en dat van de Quartier Bleu-wijk in Hasselt zijn voorbeelden van de vijfde generatie van warmtenetten: ze werken op lage temperatuur, dienen zowel voor warmte als koude en zijn decentraal omdat gebruikers niet alleen warmte kunnen opnemen maar ook afgeven. Specifiek bij Thor is de intelligente sturing, merkt Schaeffer op. 'We staan veel verder dan de eerste generaties warmtenetten: de dampende stoomsystemen in New York of installaties met grote centrales die veel afnemers nodig hebben. De nieuwe netten zijn veel meer modulair en opschalbaar.'

'Weinig transparantie'

Gaan warmtenetten nu allemaal die richting uit? 'We hebben ook andere systemen nodig. Als je een erg grote warmtebron hebt, bijvoorbeeld een chemisch proces dat warmte oplevert, is het altijd verstandig die te gebruiken', zegt Schaeffer. Een voorbeeld: het warmtenet in Oostende levert jaarlijks 20 giga wattuur warmte. Daarmee wordt minstens evenveel aardgas uitgespaard.

Warmtenetten op hogere temperatuur zijn meer geschikt voor oudere wijken die met andere technieken moeilijker duurzaam te verwarmen zijn. Het grootste nadeel is dat het door grote warmteverliezen alleen rendabel is op korte afstand van de bron. Lagetemperatuurwarmtenetten daarentegen zijn meestal alleen haalbaar in goed geïsoleerde woningen met (vloer) verwarming op lage temperatuur.

Op veel plaatsen is grondwater van 12 graden te vinden, en de partners achter de warmteleverancier Geiser in Quartier Bleu, Matexi, Iftech en De Watergroep, kijken verder naar andere projecten. 'Moderne netten met geothermie zijn niet overal in Vlaanderen toepasbaar', zegt Allaerts. 'De streek van de Kempen heeft goede waterlagen, maar de kleigronden van Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen veel

Bewoners betalen minder dan 100 euro per maand voor warmte en koeling.

Olivier Lambrecht
CEO Matexi

minder. Daar moet je kijken naar restwarmte, oppervlaktewater of een systeem met een gesloten boring, wat economisch minder interessant is.'

Schaeffer vindt dat lokale overheden meer planmatig moeten omgaan met warmte en basisinfrastructuur aanleggen waar het kan. 'De netbeheerder Fluvis zal zich meer op warm water moeten richten dan op gas. Aardgas was een goede vervanging voor stookolie, maar is intussen achterhaald.'

Het voordeel van warmtenetten is dat ze gemakkelijk te verduurzamen zijn. 'Je hoeft in de gebouwen niets aan te passen, alleen de centrale energiebron vervangen door een duurzamer alternatief. Het netwerk zelf kan 50 tot 100 jaar mee', zegt Allaerts.

Zo'n systeem heeft ook voordelen voor de sociale woningbouw omdat een centraal systeem eenvoudiger te beheren is dan in elk huis een verbrandingstoestel te installeren en onderhouden. De sociale huisvestingsmaatschappij Mijn Huis uit Harelbeke kocht recent 22 appartementen met een warmtenetaansluiting en overweegt 66 extra appartementen die op elektriciteit verwarmen om te schakelen naar warmte.

Maar directeur Koen Verdrum twijfelt. 'De prijzen zijn nogal hoog. De aansluiting kost meer dan die voor aardgas en de tarieven voor het verbruik stegen dit jaar al met 37 procent. Dat is niet zo veel als de prijsstijging van aardgas, maar het is onduidelijk wat de tarieven in 2023 zullen zijn. Daar ontbreekt het aan transparantie.'

Volgens Verdrum hebben de afvalintercommunale IMOG, die de warmte levert, en Fluvis het bij de prijszetting over NMDA. Dat staat voor Niet Meer Dan Aardgas, maar het zou ook Niet Minder dan Aardgas kunnen zijn. Terwijl je lagere prijzen verwacht omdat het om restwarmte gaat die niets kost.'

Dat de prijs van warmte de stijgende gasprijzen gedeeltelijk volgt, merken ze ook in Oostende. 'De aankoopsprijs van warmte volgt: zowel gas als de stroomprijzen', geeft Haghebaert aan. 'Dat heeft alles te maken met de elektriciteitsproductie door afvalverbranders. De reder is dat er door het afnemen van warmte minder elektriciteit kan worden geproduceerd en dat dat gecompenseerd wordt.'

Eerder bleek dat sommige afvalverbranders fors hogere winsten kunnen boeken door hun restwarmte in stroom om te zetten. Het Antwerpse lavag verdiende dit jaar miljoenen euro extra dankzij de hoge elektriciteitsprijzen.

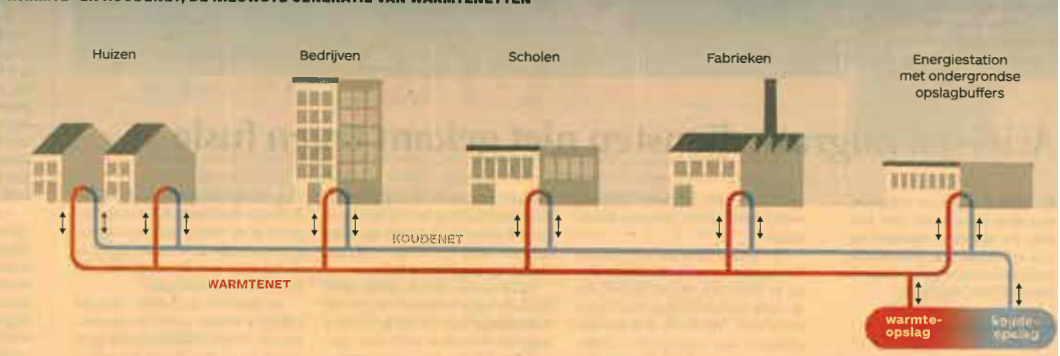
Zijn warmtenetten dan wel interessant als prijzen toch meestijgen met de aardgas- of elektriciteitsprijzen? Daar is geen eenduidig antwoord op omdat elk warmtenet maatwerk is. VREG telde 64 verschillende contracten met uiteenlopende looptijden en prijsformules. In de Quartier Bleu geldt een vaste prijs die niet afhankelijk van het verbruik en volgens de gezondheidsindex geïndexeerd wordt, maar meestal wordt het verbruik wel gemeten en is er een link met de prijzen van andere brandstoffen.

Niet meer dan gas

De meeste leveranciers hanteren het NMDA-principe, dat ze interpreteren als Niet Meer Dan Anders. Dat suggereert dat de klant niet meer moet betalen dan wanneer hij met een gasketel mazzout of een warmtepomp zou verwarmen. Toch zijn er grote verschillen, blijkt uit de VREG-studie. De jaarlijkse facturen lopen uiteen van minder dan 100 tot 1.000 euro. De meeste contracten zaten vorig jaar tussen 300 en 600 euro. Die cijfers stijgen dit en volgend jaar wellicht mee met de prijzen van alternatieven.

Voor particulieren rekent het Oostendse warmtenet het gemiddelde van de vijf goedkoopste contracten uit de V-test aan. Bedrijven die meestal ook nog voor een stuk gas verbruiken, betalen dezelfde prijs als bij hun gasleverancier. 'De ene klant zit nog met een vast contract met mooie prijzen, andere hebben variabele prijzen', zegt Haghebaert. Hij benadrukt dat zelfs bij een sterke koppeling met de gasprijzen een warmtenet voordeliger is. 'Wij verkopen een kilowattuur warmte voor de prijs van een kilowattuur aardgas. Maar bij aardgas veel lies je door de omzetting 10 tot 20 procent. Daardoor besparen onze klanten gemiddeld 15 procent.'

WARMTE- EN KOUDENET, DE NIEUWSTE GENERATIE VAN WARMTENETTEN

1. Gebouwen kunnen zowel warmte als koude afnemen van een centraal net, maar ook terugleveren.

2. Het warmtenet werkt op een relatief lage temperatuur (± 15 graden). Elk gebouw heeft nog een **eigen warmtepomp** om de temperatuur van die 15 graden op te krikken tot 30-40 graden voor verwarming.

3. Overschotten van warmte en koude worden ondergronds opgeslagen in **buffers (aquifers)**. Daarmee kan warmte uit de zomer worden opgeslagen voor gebruik in de winter. Hetzelfde met koude die in de zomer gebruikt kan worden voor koeling.